

Fotos: Frederik Kreutzer

Hvordan finder man ud af, om en vin er en **klassevin**?

Frederik Kreutzer er produktchef hos Otto Suenson Vine. Desuden har han sin egen blog om vin og kan kalde sig Danmarksmester i blindsmagning af vine. Her tager han os med ind i vinklassifikationens verden.

Slotsaftapning, en god årgang, Grand Cru Classé, Appellation Bordeaux Supérieur, 100 point, 5 stjerner hos ti forskellige anmeldere – betegnelserne er mange, når vinhandleren eller andre vil overbevise os om, at en flaske vin er noget særligt. Men hvad ligger der egentlig bag de fine udtryk? Vi har taget et kig ind i vinklassifikationens verden.

“Find en, du deler smag med, og lyt til ham eller hende, når vedkommende fortæller dig om en god vin. Det er den bedste vej til at finde en vin, du kan lide”. Det er det simple svar fra Frederik Kreutzer på spørgsmålet om, hvordan man vælger mellem alle de tusinder og atter tusinder af vine, der er på markedet.

Han er produktchef hos Otto Suenson Vine, har sin egen blog om vin og har været med til at vinde det første åbne Danmarksmesterskab i blindsmagning af vine, så han ved en hel del om vine, herunder om klassifikation af vine og om pointgivning og andre former for anmeldelser af vin. Men når man prøver at finde ind til druens kerne og bare gerne vil have en god flaske vin, er han altså nået frem til, at det bedste, man kan gøre, simpelthen er at spørge en, som man ved, kan lide de samme vine som en selv.

Den mest kendte klassifikation

Han indvier os dog hjertens gerne i emnet klassifikation af vine.

“Den mest kendte klassifikation af vine er klassifikationen af Bordeaux-vine fra 1855. Der er diskussion om, hvorvidt der er andre, der har klassificeret vine fra bestemte områder før det, men der er ingen tvivl om, at det er den mest kendte inddeling af vine. Der er lidt mere end 60 vine med på listen

ud af mere end 3.000 i hele Bordeaux-distriktet. De kan alle sammen bryste sig af betegnelsen Grand Cru Classé. Mere specifikt er de inddelt i fem grupper med fem vine i den fineste gruppe, der kan kalde sig 1. cru, og resten i de øvrige grupper fra 2. til 5. cru. De slotte, der er med på listen markerer det typisk ved at skrive Grand Cru Classé en 1855 på etiketterne på deres flasker. De fem 1. cru vine skriver naturligt nok Premier Grand Cru Classé på deres etiketter, men vinene under dem skiltes sjældent med, hvilken cru de er. Der er ikke den store lyst til at fremhæve, om man er placeret i 2. eller 5. cru, så længe man ikke er i 1. cru og i det mindste er med på listen”, fortæller han.

Historien bag listen er, at der skulle være verdensudstilling i Paris i 1855. På udstillingen ville Napoleon III, der var kejser dengang, gerne præsentere det bedste fra Frankrig, og derfor bad han vinkøbmandene i Bordeaux om at sende ham en liste med de bedste vine fra området. Det gjorde de så. Først og fremmest baseret på, hvad vinene blev solgt til dengang. Og dette tidsbillede bestemmer altså stadig, hvilke vine der er med på listen, og hvordan de er placeret.

Kun de nærmeste

“De slotte, der er med på listen, ligger alle på Medoc-halvøen og dermed forholdsvis tæt på byen Bordeaux. Det betyder, at det var dem, vinkøbmandene i byen kendte bedst. Man skal huske, at dengang var det meget sværere at komme til landsbyer, der lå længere væk, end det er i dag, og derfor er der ikke vine med på listen fra andre dele af Bordeaux-distriktet”, påpeger Frederik Kreutzer.

Hvad så med slottene fra de fjernereliggende dele af Bordeaux-området – følte de sig ikke uretfærdigt behandlet over, at de ikke kom med på listen? Det er naturligvis ikke til

Der er nok at vælge mellem på vinhandlernes hylder. Spørgsmålet er, hvordan man finder frem til de bedste vine.

“Find en, du deler smag med, og lyt til ham eller hende, når vedkommende fortæller dig om en god vin. Det er den bedste vej til at finde en vin, du kan lide”.

at vide, men i hvert fald valgte man 100 år senere at lave sin egen klassifikation i distriktet Saint-Emilion, der ligger på den anden side af floden Gironde i forhold til Medoc-halvøen og netop var et af de fjernereliggende distrikter, der ikke blev tilgodeset på den første liste.

Ikke mejslet i sten

Her har man lavet en liste med de bedste vine, som man har delt i Premier Grand Cru Classé (a) og (b) og nogle, der blot er Grand Cru Classé.

“I modsætning til listen over vine tættere på Bordeaux har man også gjort det, at man ikke kun har baseret listen på, hvad slottene kan tage for vinene – altså hvad de koster – men også på smagninger af vinene. Og så har man besluttet, at listen ikke er mejslet i sten, men at den i princippet skal revideres hvert tiende år”, siger Frederik Kreutzer.

Det sidste har givet anledning til en del uro, da slotte, der er røget ud af listen, har prøvet at komme tilbage på listen gennem retssager, og det gør det en smule uoverskueligt, hvem der egentlig er med på listen, og hvem der ikke er.

I Pomerol, der er naboområdet til Saint-Emilion og et andet af de berømte distrikter i denne del af Bordeaux-området, er man gået helt uden om alt det her med klassifikation. Det er ellers her de berømte Petrus-vine fremstilles, og de regnes uofficielt som mindst lige så gode som de fem Premier Grand Cru Classé vine fra den gamle klassifikationsliste.

Endnu en Bordeaux-liste

En ting er, at et distrikt som Saint-Emilion selv har taget initiativ til at få sine vine klassificeret, men hvad med de slotte i området tæt ved Bordeaux, der ikke er med på 1855-listen?

De føler sig vel også dårligt behandlet over, at listen er låst fast en gang for alle, og at de derfor ikke kan komme med på listen, uanset hvor god vin de laver.

Under alle omstændigheder har de lavet en ny klassifikation, der hedder Cru Bourgeois. Den er baseret på de enkelte vine i stedet for slottet, hvor de fremstilles. Ideen er, at den også skal være udtryk for en bedømmelse, og at den ændres årligt, men den har også været meget omstridt med retssager og slotte, der har holdt sig uden for listen. Så igen er det et åbent spørgsmål, hvad man egentlig kan bruge den til.

Appellation og klassifikation er ikke det samme

Som det kan ses, er vinklassifikation et temmelig forvirrende emne. Også selv om vi ikke engang er nået uden for Bordeaux endnu. Og for enten at skabe større klarhed – eller at forvirre os på et højere plan – bringer Frederik Kreutzer et nyt begreb ind i fortællingen.

“Når man taler klassifikation af vin, skal man gøre sig klart, at det ikke er det samme som appellation”, slår han fast.

“Appellation er en betegnelse for det område, hvor en vin er dyrket”, forklarer han. For eksempel kan der på etiketten af en vin stå: Appellation Bordeaux Controlée. Det betyder blot, at druerne til vinen er dyrket et eller andet sted i Bordeaux-distriktet. Dermed er det altså i sig selv ikke en garanti for, at det er en god vin.

Hans gode råd i den forbindelse er, at man skal gå efter, at appellationen skal være så smal som muligt. For eksempel kan der også stå Appellation Margaux Controlée, og så ved man, at druerne skal være dyrket i den specielle del af hele Bordeaux-distriktet, der hedder Margaux-distriktet. Det er en langt mere specifik oplysning, og hvis man tror på, at jord-

Hvordan finder man ud af, om en vin er en **klassevin**?

Bordeaux med floden Garonne, der senere bliver til Gironde, og Bourgogne, hvor vinen typisk vokser op ad skråningerne, er Frankrigs to mest berømte vindistrikter. I de to distrikter har man valgt hver sin måde at klassificere de bedste vine på. I Bordeaux klassificerer man slottene, mens man i Bourgogne klassificerer markerne.

Fotos: Colourbox og Frederik Kreutzer

bunden her giver usædvanligt gode vine, kan man således betragte det som en kvalitetsbetegnelse.

Det skal dog indskydes, at det ikke nødvendigvis betyder, at vinene er fra slottet Margaux, der er et af de fem slotte, der er kategoriseret som Premier Grand Cru Classé.

Supérieur er ikke nødvendigvis overlegen

Vine kan også hedde Appellation Bordeaux Supérieur Contrôlée. Det var oprindeligt ment som en betegnelse, der skulle vise, at vinene var lidt bedre end almindelige Bordeaux-vine.

Kravene til, at en vin kan få denne betegnelse, er dog først og fremmest, at den holder en vis alkoholprocent. Det har igen noget at gøre med, om druerne til den er dyrket et sted, hvor de er sikret tilstrækkelig meget sol og varme, mens de vokser, og det gælder efterhånden for druerne til alle Bordeaux-vine, så derfor har betegnelsen ikke længere den store værdi.

Marker og ikke slotte

Så meget for klassifikationerne i Bordeaux. Frankrigs andet store, berømte vindistrikt er Bourgogne, og her har man valgt at klassificere vinene helt anderledes. Her går klassifikationen nemlig ikke på slotte, men på marker.

”Man har simpelthen valgt at klassificere alle vinmarkerne i Bourgogne, efter hvor gode man mener, at betingelserne for at dyrke druer på de enkelte marker er, og så får vine, der er dyrket på de bestemte marker, ret til at skrive det på etiketten”, fortæller Frederik Kreutzer.

Jamen, er resultatet i sidste ende ikke det samme? Om der står navnet på slottet eller navnet på marken, er vel ligegyldigt, kan man indvende.

”Ikke helt”, svarer Frederik Kreutzer. Fidusen er nemlig, at en mark godt kan have flere ejere sådan at forstå, at den enkelte ejer for eksempel kun ejer et par rækker eller tre af druerne på marken. Dermed er slot og mark ikke det samme, og de enkelte ejere af dele af en mark kan sagtens få noget forskelligt ud af de druer, de dyrker på marken.

De ypperste marker er klassificeret som Grand Cru og de næstbedste som Premier Cru. Alle Grand Cru-markerne ligger i det område, der hedder Cote D’or, som betyder den gyldne skråning. Grand Cru-markerne ligger typisk op ad skråningerne, hvor de får mest sol, og hvor vandet bedst løber væk fra markerne.

Oprindelsessted er den mest brugte kvalitetsbetegnelse

Klassifikation efter marker ser man også i andre franske vindistrikter som Alsace og Rhône. Og for den sags skyld også i Champagne-distriktet. Her er der dog det specielle, at det lige så meget er de enkelte huse, altså for eksempel Dom Perignon eller Bollinger, der står som garanti for kvaliteten.

Hvis vi bevæger os uden for Frankrig til andre vinlande som Italien eller Spanien, er det også typisk egnsprædikater, der skal borge for kvaliteten.

Herudover har begge landene betegnelsen Reserva, der først og fremmest fortæller noget om, hvor længe en vin er lagret.

I lande som USA, Australien og Chile – der inden for vindyrkning er kendt som ”den nye verden” – bruger man også gerne oprindelsesstedet som kvalitetsbetegnelse for en vin. Altså at druerne stammer fra det og det område.

Point

Vi nævnte, at to forskellige producenter sagtens kan få et forskelligt resultat af druer dyrket samme sted, og i sidste ende betyder det, at det med at bruge voksestedet til at afgøre, om en vin er god eller ej, er meget usikkert.

I det hele taget tyder det meste af det, Frederik Kreutzer har sagt om klassifikation af vine på, at man må finde en anden vej til hurtigt at kunne se, om en vin er pengene værd.

Her kommer den mere og mere udbredte tendens med, at anmeldere giver vine point, ind i billedet. For hvis man ikke rigtigt kan bruge klassifikationen fra de forskellige områder til noget, så må et godt redskab være uvildige rådgivere.

“Ja, hvis de virkelig er uvildige”, siger Frederik Kreutzer.

Han fortæller, at den, der for alvor startede bølgen med pointgivning, var amerikaneren Robert Parker, der udgav tidskriftet *The Wine Advocate*, hvor han gav udvalgte vine point på en skala op til 100.

“Han gjorde virkelig meget ud af at være uvildig. Han lod sig af princip ikke invitere til fine middage af vinproducenterne og lod dem ikke sende kasser med vine til bedømmelse, men udvalgte selv, hvilke vine han ville bedømme, og skaffede sig selv flaskerne. Dermed kunne man stole på, at bedømmelserne ikke var farvet af, hvilken behandling han havde fået af producenterne, men udelukkende af, hvad han syntes om en vin”, understreger Frederik Kreutzer.

Husk at være kritisk

Siden har mange andre verden over taget idéen op med at anmelde vin ved at give dem point, stjerner eller andet, og Frederik Kreutzer pointerer, at det i den forbindelse er vigtigt, at man husker at være kritisk over for kilderne.

“Her er sund kildekritik uomgængelig. Læg mærke til, hvilke anmeldere der skriver godt om vine, du også kan lide, og hvis du flere gange oplever, at en anmelder har givet dig tips om valg af vine, du kan bruge til noget, så har han eller hun måske fat i noget af det rigtige”, siger han.

En ny form for anmeldelser, der er kommet frem på det seneste, er anmeldelser via sociale medier og apps til mobiltelefoner. Her anmeldes vine af forbrugere fra hele verden, og dermed bør det i virkeligheden være den bedste kilde til viden om en vin overhovedet. At høre fra en som en selv, hvordan han eller hendes oplevelse med en vin har været – det kan vel dårligt være mere autentisk. Så længe man igen husker at bevare sin sunde fornuft og være kritisk.

“Hvis der kun er en enkelt anmeldelse af en vin, har det måske ikke samme værdi, som hvis der er hundrede eller flere, der har anmeldt den samme vin”, siger Frederik Kreutzer.

Også når det gælder rabatter

Et sidste punkt, hvor han minder om, at det er godt at bevare sin sunde fornuft, er, når det gælder de rabatter, mange vine sælges med i dag.

“Det er meget godt, at en vin er sat ned med 50 procent eller mere, men har den nogen sinde for alvor kostet før-prisen? Det skal man også huske at bevare en sund skepsis over for. Se på, hvad en vin koster i dag og vurder den ud fra det og brug den pris til at sammenligne med, hvad andre vine koster. Det er det mest reelle i det lange løb”, anbefaler han.

Christoph, Martin, Peter og alle de andre

For ham som vinhandler er det vigtigste i sidste ende, at når han sælger kunderne en bestemt vin, så sælger han dem også historien om dem, der har fremstillet den.

“Det er historien om Christoph, Martin, Peter, hans søde kone Rebecca og alle de andre, som jeg taler med, når jeg finder en ny vin til sortimentet, som er det vigtigste. Det er deres ildhu, entusiasme og passion for det, de laver, der er afgørende. Og den kan du alligevel ikke koge ned til en betegnelse på en etiket, så og så mange point eller et antal stjerner. Så find ind til historien bag den vin, du nyder – så kan det ikke gå helt galt, når du skal finde en god flaske vin”, slutter Frederik Kreutzer. ■

